

Český zápas

Týdeník Církve československé husitské

Ročník: 97

Číslo: 18

30. dubna 2017

Cena: 8 Kč

Velký pátek jinak (Inspirace pro náboženské obce)

Nejen v naší náboženské obci jsou na Velký pátek pořádány pašijové pobožnosti, které spočívají zejména ve čtení známé části Lukášova evangelia (kap. 22 a 23), pojednávající mj. o ustanovení večeře Páně, modlitbě v Getsemanské zahradě, zatčení Ježíše, soudu před Pilátem a Herodem, ukřižování, Ježíšovy smrti a pohřbu. V našem městě – Šumperku – existuje dlouholetá ekumenická spolupráce všech křesťanských církví a na návrh římskokatolického děkana byl letos učiněn velmi zdařilý pokus o změnu v tom, že by byla škoda, kdyby se stal Velký pátek, od loňského roku státní svátek, pro většinu občanů jen dalším volným dnem, spojeným s nákupy a uklízením. Přišel s nabídkou učinit jej dnem opravdu svátečním s autentickým duchovním obsahem. V místním klášterním kostele Zvěstování Panny

Marie proto uspořádal koncert mimořádně působivé hudby, která se váže právě k tomuto dni. Zhudebnění středověkého duchovního textu Stabat Mater od Giovannio Battisty Pergolesiho (1710-1736) je dílo hluboké a dojemné. Po staletí oslovuje svým obsahem posluchače po celém světě a nejinak tomu bylo i u nás, protože nám pomohlo učinit tento den skutečně „velkým“. Od italského skladatele zazněly Symfonie F-moll, Symfonie F-dur a Stabat Mater F-moll. Jsem přesvědčen o tom, že uspořádat na Velký pátek (vedle pašijové pobožnosti) také koncert duchovní hudby by mohlo být inspirací pro náboženské obce ve větších městech, kde jsou vhodné podmínky pro jeho realizaci, a tím přiblížit duchovní obsah největších křesťanských svátků široké veřejnosti.

Pavel Hýbl

Kde jest Bůh?

Není jenom v neviditelném. Není jenom ve viditelném. Je nám nejbližší, kde viditelné a neviditelné přechází v sebe navzájem, tam, kde jsou věci průsvitné, kde tvary vznikají a zanikají, kde se slovo stává hlasitým a opět se vztahuje v mlčení, na hranici, na níž potkáváme tajemství, sami sebe a Boha.

Jörg Zink

Ježíšův život od Betléma po vjezd do Jeruzaléma

Děti si v Brně připomněly Ježíšův život od Betléma po vjezd do Jeruzaléma. Všechny soutěžící, malé i velké, vítala na rodinném odpoledni betlémská hvězda. Přestože bylo 1. dubna, nebyl to žádný apríl. Zastavení u právě narozeného Ježíška bylo jedno ze stanovišť, u kterého si děti připomínaly Ježíšův život. K posezení, povídání, vyrábění a soutěžení pozvala NO Brno-Botanická rodiny s malými dětmi. Za splnění úkolu na každém ze stanovišť dostávaly děti písmeno do taženky. Při vyluštění na ně pak čekala výhra. Děti si tak připomínaly, že Ježíš, jehož narození jsme slavili o Vánocích, je tentýž Spasitel, který

za nás položil život a vstal z mrtvých. Hravou formou si zopakovaly příběhy například o Ježíšově křtu, jeho uzdravování nemocných, setkání s dětmi nebo o jeho slavném vjezdu do Jeruzaléma. Domů si pak mohl každý zájemce odnést malý výrobek s jarními motivy. Program pro rodiny připravily dobrovolnice, které se každou neděli ve školním roce starají o nedělní školu. Jedná se o biblické povídání a hry, na které mají děti možnost odejít při druhé písničce při každých nedělních bohoslužbách. Zpátky za dospělými se potom skupina vrací na zhruba poslední čtvrt hodinu.

Mariana Ambrožová

V rodišti Farského vzniká nová lesní kaple

Ve Škodějově u Semil, v rodišti dr. Karla Farského - modernistického kněze a prvního patriarchy Církve československé husitské - vzniká v současnosti „Lesní kaple dr. Karla Farského“.

Nová církevní stavba se má stát viditelným znamením upozorňujícím na rodiště této náboženské osobnosti novodobých dějin křesťanství.

Stavba má plnit jednak praktickou funkci zastřešení stolu Páně pro poutní bohoslužby Církve československé husitské, konané příležitostně v tomto přírodním prostoru. Současně se kaple má stát prosto-

rem pro zastavení, setkávání k bohoslužbě a meditaci i pro malé skupiny poutníků a návštěvníky.

S přípravou stavby kaple se započalo již v roce 2016, kdy byla vyhlášena soutěž a byli osloveni někteří architekti. Na základě výzvy k předložení architektonického záměru Lesní kaple dr. Karla Farského, zveřejněné 25. května 2016, předložili ve stanoveném termínu do 31. července 2016 svůj návrh tři architekti: akad. arch. Petr Fuchs, Ing. arch. Jiří Gebert, Ing. arch. Ondřej Skála. Po termínu byl doručen návrh Ing. arch. Tomáše Jenčeka.

Dne 2. září 2016 se sešla komise ve složení br. patriarcha dr. Tomáš Butta, br. biskup Mgr. Pavel Pechanec, Ing. Miroslava Studenovská, br. dr. Jiří Vaniček, Mgr. Jiří Oswald a br. Mgr. Petr Čiško, která vyhodnotila doručené návrhy.

Komise ústřední radě doporučila architektonický návrh vypracovaný Ing. arch. Jiřím Gebertem. Následně s ním byla uzavřena smlouva a zahájena spolupráce.

K ideovým a spirituálním předpokladům této nové menší církevní stavby náleží její jednoduchost a prostá vznešenost, odolnost vzhledem k prostředí s užitím přírodních a dalších materiálů, viditelnost a otevřenost i užití symbolů, jako je kříž a kalich, ke zvýraznění křesťanské a církevní identity. Významným ideovým zřetelům je souznění stavby s krajinou Podkrkonoší a s přírodou. Tím má být naznačen Farského vztah k přírodě jako Božím stvoření a jeho víra, myšlení a zbožnost reflektující Boží přítomnost ve vesmíru. Prostranství v přírodě se stalo také charakteristické pro bohoslužebná shromáždění v počátcích Církve československé (husitské) konané mimo sakrální prostor kostela. Je zde i určitá návaznost na bohoslužbu pod širým nebem v době husitské. Kaple má být vybudována a slavnostně uvedena k termínu 17. června 2017, kdy se koná ve Škodějově a ve Vysokém nad Jizerou „Farského den“ s celocírkevní poutní bohoslužbou u příležitosti 90. výročí úmrtí dr. Karla Farského. Stavba kaple je jedním z význačných prvků zamýšlené a připravované celkové obnovy a rekvilivace přírodního areálu rodiště ke 100. výročí Církve československé husitské v roce 2020.

Tomáš Butta
patriarcha

Zveme do vršovického divadla Mana při Husově sboru v Praze-Vršovcích na vernisáž výstavy Herberta Ristla *Ticho*, která proběhne ve středu 10. května v 18 hodin. Výstava se koná v rámci festivalového projektu *Rozsvítit maják* - divadelní instalace na horizontu událostí.

Žijeme ve světě zdánlivě neomezených možností. Naše prostředí je hlasité a hektické, počítač dělá náš život mnohem rychlejší a svévolný, auto a letadlo nás dopraví na jakékoliv místo na Zemi za několik hodin nebo dní. Zastavit se tady, daleko od shonu, objevit ticho a kouzlo země a objevovat krásy v bezprostřední blízkosti a fotografovat. Cítit ticho v krajině nebo zaměřit se na objekt nebo osoby a zachytit to na fotografii... red

Zveme vás na setkání rodin

„Spolu na cestě“

putě do Kralovahradce a dílny OČSČ
6.-8.5.2017 v Betléme, Janské Lázně
(6.5.2016 vjezd do Jeruzaléma
8.5.2017 setkání obědění)

tržba: 500 Kč pro rodinu
děti: 100 Kč, dospělí: 200 Kč
pokud je dítě, dospělí: 100 Kč
cena: 200 Kč

veškeré úkony a údržbu
pro rodinu, osobní a všeobecné
děti do 5 let zdarma

email: klaskova@centrum.cz
telefon: 639 512 817
termín: 3. dubna 2017, 4. 2017

Příběhy ze školní náboženské výuky doby předúnorové

Odcházejí valem pamětníci doby protektorátního dětství, zvláště pak přímí účastníci, kterým se dostávalo základní školní výchovy v oně chmurné době. Několik vzpomínek, dnes mnohdy úsměvných, v oněch časech často dobrodružných.

Abych mladším čtenářům navodil atmosféru k pochopení oněch časů, přenesme se nejprve o několik let zpět od doby vymezené titulkem vyprávění. Vyjukkaní prvňáčci nebyli v některých pražských školách již uvítání pohádkou, písničkou či příběhy učitelky, jak tomu bývalo

v minulosti, ale jakousi směsicí českého a německého jazyka, kdy jejich vjemy emocionální byly zakrývány obrázky, písničkami a říkadly s textem německým. Nacističtí odborníci se rafinovaně rozhodli, že vyberou několik pražských škol s dobrou reputací, aby

tam urychlili ideu postupné germanizace zavedením dvojjazyčnosti již od prvňáčků. Čeští učitelé byli proti tomuto nájezdu germánských Siegfriedů téměř bezmocní. Na školu nastoupil do funkce jakéhosi kurátora nad němčinou hrubý člověk v koženém kabátě, rajtkách a holínkách, stvoření jak vystřižené z poválečných karikatur. Nešťastím bylo, že sám býval před válkou učitelem a ovládal výborně oba jazyky. Nechodil nás učit pravidelně, to přenechával českému učiteli; jen kontroloval, přepadal a peskoval. Promlouval k nám německy a stejně jsme museli odpovídat. Nešetřil nadávkami, rákoskou a české učitele často ošklivě plísnil.

Ulevilo se nám jen při výuce jiných předmětů a naši učitelé nám v tomto směru pomáhali. Jen jsme se třásli (a čeští kantoři asi s námi), kdy a kde nás opět přepadnou černé holínky.

Tatínek brzy zjistil problém trápící jeho ratolest. Jako zkušený pedagog přišel, pro tuto dobu s odvážným řešením, jak zamezit dětské frustraci. „*Budu tě doma učit tajně rusky.*“ Nápad se mi zamlouval, byv obklopen domácí výchovou, která doplňovala témata kdysi na školách běžná, tehdy však zakáza-

ná. Tedy báje a pověsti české spolu s legendami staroslovanskými a příběhy rané historie národní, i půvabné příběhy legend a bájí řeckých. To vše mi splývalo v jakýsi neoddělitelný poeticko-historický celek. Nabyt jsem přesvědčení, že ovládnutím ruštiny získám kouzelné šípy Ilji Muromce na obranu proti germánským valkyriím. Aby výuku otec zpestřil, opatřil tehdy vzácný text symfonické pohádky Péťa a vlk v ruštině i s líbeznou hudbou Prokofjevovou. Tu jsem ale hrál tuze falešně, tedy raději hrát nechtěl. Hudba byla přece jen těžká i v dětské úpravě. Tak ji tatínek musel vždy hrát sám.

Jako celek tento přístup převládá nad pokusy o udržování náboženské výuky v čase nedělní školy, které jsem se spíše z povinnosti účastnil. Habrova Seménka jaksí do oněch chmurných časů nějak již nezapadala a občasná dětská divadelní představení nebyla pro nás příliš lákavá. Chápu ovšem, že příslušní činovníci nemohli tehdy pro děti konat více.

Nastal rok pětáctýřicátý a přiblížilo se jaro. Tisíciletá říše velkoněmecká se povážlivě zcvrkávala a na zbylém území nastával neřízený úprk jejich exponentů na západ

před bolševickou pohromou. Do školy jsme přicházeli jen nepravdělně odevzdat domácí úkoly a převzít nové pro domácí učení. Pro školu již nebylo uhlí, elektřina selhávala, vzrůstal počet náletů, cesty promrzlými tramvajemi do středu města byly nejen dobrodružné, ale i nebezpečné. Německá zadání úkolů převzal sám sudeťácký kurátor.

A tu jednoho dne z nás vyrazilo jako blesk: „*Nebudem se učit německy, nechceme, už nikdy!*“ zaznělo shromážděnou třídou. Sudeťák zpopelavěl. Nevím, zda jsme byli první, či se již před námi vzeprěli odvážlivci jiných tříd. „*Sie tschechische Schweinhunde! Ještě mám moc vás potrestat! Dám vám ale dnes radu do života. Pamatujte si: i kdyby vám vládli bolševici nebo negři z Alabamy, v tomto prostoru se bez němčiny nikdy neobejdete. Jednou vám bude stejně vládnout...*“ Když vylil ze sebe veškerou zlost a opovrzení, odešel. Už se nevrátil. Nikdo nepátral, kam se poděl. Jedinou pravdu za ta léta přece jen vyslovil. Němčina nemohla za to, co její zneužívatelé napáchali.

Slavomír Pícha

*Pokračování
v příštím čísle*

Kristus na rozcestí

Josef Hora

Jdou semo tamo. Každý jde někam.

V každém je nějaké úsilí.

A já tu visím. Já v hloží tu čekám
na ty, kdo ke mně se uchýlí.

*

Všude a všude jsou trápení velká.
Shrbení, podrytí, jdou kolem mne:
dělník, obchodník, učitel, selka,
cizí si v bolesti vzájemně.

*

Přejdou, zajdou, nezastaví se.
Nepochopí člověk člověka.
Dávno už pokrm na jedné míse
u jednoho stolu jich nečeká.

*

Radosti, ani ty mi tu nepostojíš,
plachá, sobecká, prchavá?
Od kdy i ty se družnosti bojíš,
sama pro sebe šumící doubrava?

*

Lásko, alespoň ty, dítě boží,
pozdrž se pode mnou!
Neoděna projdeš mé hloží,
silna přitažlivostí tajemnou.

*

Zítřka, dar tvůj, přemilé pacholátko
pod planou jabloní
tu u nohou mých snad si pohraje krátko
a mateřídouškou mi zavoní.

Z kazatelského plánu

Druhá neděle po Velikonocích

Hospodinova milosrdenství je plná země. Nebesa byla učiněna Hospodinovým slovem. Aleluja!
ŽALM 66,1-2

První čtení: Skutky 2,14a.36-41

Tužby velikonoční (II):

2. Za dar osvětlení, abychom moudrost Boží v Kristu Ježíši vírou přijímali a zalíbení v ní nalézali, modleme se k Hospodinu.

3. Za dar síly, abychom sladké jeho zákona Kristova na sebe ochotně brali a věrně až do konce nesli, modleme se k Hospodinu.

Modlitba před čtením ze sv. Písem:

Nebeský Otče, tvůj Syn se dal poznat svým učedníkům v lámání chleba. Otevři oči naší víry, abychom ho viděli v celém jeho díle vykoupění! Osviť nás, Bože, svým svatým Duchem, ať slyšíme slova Ježíše Krista, našeho Pána. Amen.

Druhé čtení: 1. Petrův 1,17-23

Evangelium: Lukáš 24,13-35

Verše k obětování: Žalm 63,1

Verš k požehnání: Lukáš 24,35

Modlitba k požehnání:

Nebeský Otče, od tebe jsme dostali milost nového života. Dej, ať jsme stále vděční za tento tvůj dar! Prosíme o to ve jménu Ježíše Krista, našeho Pána. Amen.

Vhodné písně: 251, 252, 254, 257, 303, 307

Nad Písmem

Nevidoucí oči

*Téhož dne se dva z nich ubírali do vsi jménem Emaus, která je od Jeruzaléma vzdálena asi tři hodiny cesty, a rozmlouvali spolu o tom všem, co se událo. A jak to v řeči probírali, připojil se k nim sám Ježíš a šel s nimi. Ale něco jako by bránilo jejich očím, aby ho poznali. Řekl jim: „O čem to spolu cestou rozmlouváte?“ Oni zůstali stát plni zármutku. Jeden z nich, jménem Kleofáš, mu odpověděl: „Ty jsi asi jediný z Jeruzaléma, kdo neví, co se tam v těchto dnech stalo!“
Lukáš 24,13-18*

Na svět kolem sebe, na své bližní i na situace, které prožíváme, hledíme svými očima. Hodnotíme místo, kde se nacházíme, vzhled lidí, které potkáváme, a momenty, v nichž se ocitáme. Oči, jimiž pozorujeme svět, jsou naše oči. V tom, jak vidí nebo co chtějí vidět, se odráží naše nitro. Ne nadarmo se říká: Oko, do duše okno.

Problém může nastat ve chvíli, kdy pozorujeme svět a lidi kolem sebe nekritickým, důvěřivým či až naivním pohledem. Je to ten typický pohled dítěte. Člověk, který tímto způsobem vidí svět a své bližní, pluje na hladině klidu a pokoje do doby, kdy jsou mu oči otevřeny v situaci, která by ho ani ve snu nenapadla. Může to být ve chvíli, kdy se lidé, které vždy považoval za přátele, začnou nepochopitelně chovat nepřátelsky, ve chvíli, kdy se mu postaví milované dítě či životní partner. V tu chvíli vidí, jací

skutečně jsou, a není možné, byť by to bylo jeho přání, vidět je tak, jak je viděl dosud. Čím déle toto zatmění trvá, tím větší je to překvapení. Nakonec veskrze pozitivní, protože člověk vidí skutečnost a pochopí souvislosti, které mu před tím zůstaly skryty. Dva učedníci, kteří se třetího dne po ukřižování Páně vraceli plni zmatku a bolesti domů z Jeruzaléma, rovněž viděli svět svými očima. Ježíš, o němž si mysleli, že je vykupitelem Izraele, byl ukřižován. Tolik na něj sázeli, že je to zaslíbený Mesiáš, a nyní je mrtev. Ale jako by to nestačilo. K tomu ještě ty podivné zkazky, které vypovídaly ženy vracující se od hrobu, kam přišly nabalzamovat jeho tělo. Pán v hrobu nebyl a ony měly vidění andělů, kteří jim tvrdili, že je živ! Když se pak šli podívat na místo, kde ležel, zjistili, že tam opravdu není. Co se tam stalo, nechápou.

To je obraz, který se před nimi nyní rozprostírá, ten také sdělili člověku, jenž se k nim na cestě přidal. Člověku, který jde z Jeruzaléma, a neví, co se tam přihodilo. I to samo o sobě je zvláštní.

Takto zahloubání, kráčeli po cestě, když na ně cizinec najednou uhodil: „Jak jste nechápaví!“ a jal se jim vysvětlovat slova Písma, která se

vztahovala na Vyvoleného. Jeho slova i přítomnost na ně zapůsobila. Vedle něho začínali získávat klid ve zmatku, který je svíral. Nakonec byli moc rádi, když přijal jejich pozvání, vešel s nimi do domu a zůstal na večeři. Jejich smysly se začaly protínat s realitou. Vyvrcholení nastalo ve chvíli, kdy Pán Ježíš začal lámat chléb. V ten moment se jim otevřely oči a oni s plnou rasančí poznali skutečnost. Ten, o kterém si mysleli, že byl, a nabyli přesvědčení, že není, nyní je a je to On. V tuto chvíli prohlédli a poznali. Srdcem i očima. Poznali, že ten, o němž si mysleli, že zemřel, žije a je opravdu tím, za koho jej pokládali. Obrat o 180 stupňů k lepšímu. Toto prozření bylo zásadně pozitivní, protože jim ukázalo skutečnost a oni pochopili souvislosti, které jim předtím zůstaly skryty. Své poznání si nenechali pro sebe a plni radosti je předali dál. Všem, kteří na tom dosud byli jako dřívě oni. Zmatení, postrašení, opuštění. To vše se nyní změnilo. Oči všech se otevřely k poznání nejradošnější skutečnosti. Pán je živ! Jeho skutky, dílo, vše, co zaslíbil, je pravdivé. Přeji všem, aby rozpoznali, s kým rozmlouvají a za kým jdou. V osobním i duchovním životě. Amen.

Tomáš Altman

Pane Ježíši, ty jsi věrný a tvé slovo a jednání je vždy pravdivé. Děkujeme za tvé dílo a také za to, že sis nás vybral za své učedníky a přátele. Amen.

Za dr. Karlem Farským

V letošním roce si naše církve připomenou devadesáté výročí úmrtí prvního patriarchy Církve československé (husitské).

Když listujeme v materiálech Ústředního archivu naší církve, pročítáme dopisy psané prvním patriarchou, studujeme jeho spisy a přemýšlíme o tom, co ve svém krátkém životě dokázal, neubráníme se dojmu, že takový člověk dnes chybí. V církvi, v naší zemi, v tomto politickém systému. Přes osobní výpady některých zklamaných členů církve (jak čteme v dopisech z té doby), přes ataky nepřátel nové křesťanské denominace i přes hořkost těch, kdo po překonání tzv. pravoslavné krize odešli z církve, je třeba říci, že osoba Karla Farského byla vnímána pozitivně, s respektem a s obdivem. Určitě to nebylo pouze jeho vysokou štíhlou postavou, ale i schopností chovat se s nadhledem i ve vypjatých situacích, ochotou řešit vážné a vzrušené spory s klidem a věcně. Toto jednání bylo dáno nejen Farského povahou, ale i intelektuálním a vzdělanostním rozhledem, jakož i cílevědomostí, která vycházela z hlubokého náboženského přesvědčení. Dodejme: přesvědčení bytostně křesťanského, ba kristovského. Karel Farský vyniká právě tím, že svou obětavostí a vypětím sil připravil půdu všem, kteří se za devadesát sedm let účastnili života Církve československé. A byl to právě Farský, který položil spolu s několika oddanými spolupracovníky základy církve, která dnes nejen poskytuje duchovní domov tisícům mužů a žen, ale dává i živobytí stovkám církevních pracovníků. I proto by měla jeho postava inspirovat k následování. Jeho přísnost na sebe sama, schopnost spát pouhé čtyři hodiny a najít v sobě sílu absolvovat stovky

kilometrů vlakem ve věci šíření idejí nové církve, jeho zarputilá rozhodnost odpovídat s pokorou na desítky dopisů, jež denně přicházely na jeho adresu, jakož i charakterová úroveň, to vše ukazuje na to, jak silně má být na Božím díle interesován ten, kdo má ambici vést církev. Lidé s vizí a koncepcí, kteří sledují nadčasový cíl, musí běžet, utíkat za splněním svého snu, zvláště je-li to sen ušlechtilý a určený pro blaho druhých. A k nim patřil právě dr. Karel Farský. V tom je podoben Kristu. Právě následovníku Ježíše Krista Karlu Farskému bude věnován cyklus statí, které budou vycházet v našem týdeníku, jehož název Český zápas právě Karel Farský vymyslel. V průběhu řady měsíců nahlédneme do míst, kde se narodil, seznámíme se s jeho dětstvím a mládím, potkáme se s ním na středoškolských i vysokoškolských studiích a budeme se věnovat jeho kněžské službě. Díky němu si připomeneme velké dílo tzv. katolického modernismu, připomeneme si některé významné postavy tohoto hnutí, nezapomeneme uvést i jména všech významných spolupracovníků dr. Karla Farského, ale také jeho ideových odpůrců a skutečných nepřátel. V nejbližší době vyjde také kniha, která bude věnována právě osobnosti dr. Karla Farského a jejímž vydavatelem je královéhradecká diecéze Církve československé husitské. Autor této knihy má nyní tu čest představit všem čtenářům osobnost dr. Karla Farského na stránkách Českého zápasu.

Přemýšlivé čtení srdečně přeje

Martin Chadima

Pižovská diecéze a Náboženská obec Mirovica Církve československé husitské vás zvou na výstavu

KAREL CUDLÍN
| **VÝCHOD** >
5.-31.5.2017 / VÝSTAVA FOTOGRAFIÍ

KAREL CUDLÍN, ČESKÝ FOTOGRAF, DRŽITEL 17 OCEŇENÍ CZECH PRESS PHOTO, VÝCHODNÍ KŘESŤANSTVÍ I STANOBYLÁ ŽIDOVSKÁ VÍRA, TO A MNOHEM VÍC JE UNIKÁTNÍ VÝSTAVA FOTOGRAFIÍ, NAZVANÁ: "VÝCHOD"

HUSITSKÝ MIROVICKÝ KOSTEL
OTEVŘENO: NEDĚLE 11 - 17 A STŘEDA 17 - 19

FACEBOOK.COM/FOCCSP

FACEBOOK.COM/KOSTELMIROVICE

V minulém čísle časopisu jsme se zamýšleli nad počátky křesťanství v Anglii reprezentované osobnostmi, jako byl samotným papežem vyslaný Augustin, proslulý a všeobecně uznávaný církevní historik Ctihodný Beda či Baltylda, která - sama prožívající část života jako otrokyně, otroctví později coby manželka krále zakázala, pečovala o chudé a nemocné. O tom, s jakými postavami bylo spojeno a jakými cestami se křesťanství v Británii nadále ubíralo, se dočtete ve druhé části příspěvku autora Milana Kocourek v tomto čísle.

Milan Kocourek (1946)

Smýšlením a přesvědčením katolický husita se narodil v Liberci. Pokřtěn byl v Církvi československé v Liberci. Studoval zahraniční obchod na Vysoké škole ekonomické v Praze. Rok po invazi Varšavského paktu se rozhodl pro studium politických věd a ekonomie na univerzitě ve skotském Dundee. Působil 24 let jako redaktor českého vysílání BBC, kde přispíval i do anglického vysílání BBC World Service. V r. 2000 byl jmenován stálým spolupracovníkem Českého rozhlasu ve Spojeném království, kterým je doposud. Jako londýnský zpravodaj přispíval mj. do Lidových novin. Jeho životopis Pavla z Kravař (článek o něm byl na pokračování uveřejněn před několika lety i v ČZ) se připravuje ke knižnímu vydání. Milan Kocourek žije ve Waltonu na Temži.

Britské kořeny křesťanství a jejich vliv na kontinentu

BONIFÁC

Lvi podíl na pokřesťanstvování Němců měl „apoštol Němců“ sv. Bonifác (cca 675-754), rodák ze západoanglického Creditonu, a rovněž v Anglii narozený sv. Burkhard (700-753), jehož Bonifác vysvětil na prvního biskupa Würzburgu. Bonifác, jehož křestní jméno bylo Winfrid, pocházel ze vznešené anglosaské rodiny. Byl vychováván v klášteře v Exeteru a posléze složil sliby jako benediktinský mnich v Nurslingu, kde pak nějakou dobu vyučoval. Vykládal Bibli a sepsal první latinskou gramatiku vydanou v Anglii. V roce 718 spolu s několika druhy z Anglie odešel - rozhodl se pokřesťanstvovat příslušníky německých kmenů. Hlásal evangelium v Durynsku, Frísku, Hesensku, Vestfálsku a v Bavorsku. Cestoval třikrát do Říma.

Jednou navštívil hesenskou vesnici Geismar na Edeře. Místní pohané tam uctívali prastaré dubisko, zasvěcené bohu války Thorovi. Bonifác vzal sekeru a strom skácel. Místní lidé, včetně modlářských kněží, přispěchali na místo tohoto smělého činu a čekali s mimořádným napětím na reakci svého boha. Ale vůbec nic se nestalo. Bonifác pak dal ze dřeva poraženého stromu vystavět kapli a zasvětil ji apoštolu Petrovi. Pod vlivem této události se mnoho místních pohanů nechalo pokřtít.

Papež Řehoř III. jmenoval Bonifáce papežským vikářem pro Germánii. Bonifác založil několik biskupství, byl vysvěcen na biskupa a později na arcibiskupa. Stal se primasem Germánie, francouk církve uspořádal zavedením reformních synodů. Rovněž založil několik klášterů, mezi nimi ve Fuldě, který si zejména oblíbil. Ve svých osmdesáti letech se vrátil do Frísku, kde zahajoval svou misionářskou činnost. Nejprve měl úspěch, ale 5. června 754 byl spolu se svými 52 druhy přepaden tlupou pohanů, kteří je rozsekali svými meči. Stalo se to u řeky Borne u Dokkumu. Vrazi byli lupiči, kteří se domnívali, že v zavazadlech Bonifácovy skupiny je zlato a drahokamy. Ale byly tam jen náboženské knihy - v jedné z nich si Bonifác právě četl. Arcibiskup canterburský Cuthbert napsal v dopise jednomu příteli: „*My v Anglii s láskou řadíme Bonifáce mezi nejlepší*

a největší učitele víry.“

Nicméně Bonifác je uctíván v Německu víc než v rodné Anglii a také hrob má ve Fuldě. Během svého života založil v Germánii víc klášterů a biskupství než kterýkoli jiný misionář. „*Bonifác nejen zůstane úctyhodným zjevem po všechny časy; patří nezvratně k naší německé a evropské historii. Žijeme z jeho dědictví... Mnich z Wessexu..., který působil u Hesů, Durynanů, Bavorů a Frísů i u Franků, obnovil soudržnost univerzální církve, patří k průkopnickým iniciátorům a stavitelům našeho kulturního okruhu,*“ napsal Bonifácův životopisec T. Schiffer.

ALFRÉD VELIKÝ A JEHO VLV

Jak již řečeno, cestování ve středověku byla povýtce menšinová záležitost, které se věnovali téměř výhradně aristokraté a duchovní - pokud opomeneme vojáky, kteří cestovali všude tam, kam je poslali jejich velitelé. Zcela běžné pro ty, kdo si to mohli dovést, byly poutě do Říma. Ty absolvovali urození lidé často se svými potomky.

Do Říma se vydal i Alfréd Veliký (849-899), můj oblíbený anglický král raného středověku. V Římě byl nejméně dvakrát. Poprvé ho tam vyslal jeho otec král Ethelwulf v doprovodu dvořanů jako čtyřleté robě, „*snad v naději, že z té zkušenosti chlapec načerpá nějakou duchovní výhodu,*“ píše Asser, jeden z prvních Alfrédových životopisců. A dodává, že malého Alfréda tehdy přijal v Římě papež Lev IV. s nemalými poctami. „*Papež Lev pomazal Alfréda jako krále, řádně ho vysvětil, přijal ho jako adoptivního syna a konfirmoval ho.*“ Dva roky poté, tedy ve věku šesti let, Alfréd cestoval do Říma poprvé se svým nedávno ovdovělým otcem. Alfrédova oddanost svatopetrskému stolci je doložena několika historickými prameny. Je například psáno, že Alfréd posílal do Říma almužny jednak své vlastní, jednak od svých poddaných. A kniha papeže Řehoře Velikého *Pastorální péče* byla jednou z prvních, které Alfréd už jako král přeložil do staroangličtiny buď sám, anebo ji nechal přeložit. Několikrát se také rozzlobil na řeholníky a káral je za to, že zatímco latinu ovládají perfektně, místní staroangličtinu zanedbávají. Nařizoval jim, aby se svou domácí

řeč učili a neustále se v ní zdokonaľovali. U Alfrédova dvora se neustále psalo a překládalo; král sám se touto činností zabýval často a na veškeré písemné a překladatelské práce, které zadával, bedlivě dohlížel. Přitom ani nevíme, zda uměl číst i psát; jeho královský otec výchovu zanedbával. Je dokonce možné, že své dílo Alfréd jednoduše diktoval písařům, jak bylo tehdy běžným zvykem aristokratů. Jisté je, že Alfréd se významně zasloužil o rozkvet staroanglického písemnictví. Dal podnět k sepsání Anglosaské kroniky a celé řady dalších stěžejních děl. Jeho zážitky z poutí do Říma jsou poměrně dobře zpracovány. Například je známo, že Alfréd se velice podívoval nad hojným výskytem kamenných domů v Římě. V tehdejší Anglii totiž byly budovy většinou dřevěné, včetně příbytků majetných příslušníků aristokracie. Z kamene se stavěly jen kostely. Obdobný údiv zaznamenal později biskup pražský Vojtěch, když cestoval z Prahy do Říma poté, co ho jeho krajané nadměru rozhněvali svými přežívajícími pohanskými zvyky a neochotou přizpůsobit se jeho dobře miněným radám a pokynům. Je zapsáno, že ve Veroně byl sv. Vojtěch nadměru překvapen, když poprvé ve svém životě spatřil „*město z kamene*“.

ANGLIE A STŘEDNÍ EVROPA

Občas nám připadá, že svatost je vlastnost záhadných podivínů. Přitom již apoštol Pavel oslovoval všechny křesťany jako svaté, i když znal jejich lidskou slabost včetně své vlastní. Tuto myšlenku pěkně vystihl arcipat Notker Wolf OSB ze St. Ottilien, když v komentáři ke knize *Rok se svatými* napsal: „*Svatořečení nedělá svätce svätým, ale je to veřejné uznání Božího působení v některém člověku.*“

V tomto článku jsem se pokusil nastínit roli několika světů britského původu na rozvoj křesťanství ve staré Germánii. Z vlivu a působení anglického krále Alfréda Velikého vyplývá, že o rozvoj křesťanství a středověkého písemnictví nepečovali jen duchovní, nýbrž i bezpočetní jednotlivci, které Alfréd inspiroval, a zasloužil se tím natrvalo o rozmach vzdělanosti a víry daleko za hranicemi svého království.

Milan Kocourek

Vysílání Fokus Jeruzalém

Vážení přátelé, rádi bychom se s vámi podělili o informaci, že bylo zahájeno české vysílání z Izraele pod názvem Fokus Jeruzalém. Na You Tube jsou nyní každý čtvrtek zveřejňovány nové díly, a to na dvou kanálech: na jednom naleznete díly televizního magazínu, na druhém biblické impulsy Johanneše Gerloffy. Doporučujeme, abyste se přihlásili k odběru těchto kanálů - pak budete automaticky dostávat informaci emailem, když bude zveřejněno nové video. Informace na www.wilberforce.cz red

Zprávy

Vzpomínka na bratra Malého

V ranních hodinách 2. května 2017 to bude 10 let od chvíle, kdy se tiše zastavilo dobré srdce vzácného člověka, bratra faráře ThMgr. Dobromila Malého. Většinu svého života zařadil službě lidem a Kristu v NO CČSH v Kojetíně, kde na něj mnozí dodnes s vděčností a láskou vzpomínají jako na svého dobrého pastýře, ale i oblíbeného učitele, lektora, přítele, a především laskavého člověka, který rozdával lásku, naději a optimismus čerpaný s každodenního života s Hospodinem. Děkuji spolu s nimi Pánu Bohu za jeho život a za vše dobré. Kdo jste bratra Dobromila znali, pomodlete se, prosím žalm, který byl mottem Dobromilova života. Žalm 131: *Nemám, Hospodine, domýšlivé srdce, ani povýšený pohled. Neženu se za velkými věcmi, za tím, co mi nepřislouží. Ano, uklidnil jsem se, utišil svou duši. Tak jako se ukonejšil dítě u své matky, tak se ve mně ukonejšila má duše. Izraeli, očekávej Hospodina, nyní i navěky.* Jméno jeho rodiny i rodiny církve vděčně vzpomíná vnuk

Jan D. Kohout, kolínský vikář

Blahopřání sestře Němečkové

Milá sestro Němečková, k vašim 95. narozeninám vám přejeme sílu k dobrému životu, každý den radost a v srdci pokoj. Jste nám mladším velkým vzorem trpělivosti, pravdivosti v životě víry a radosti. Přejeme vám, milá sestro, ještě mnohá léta a kéž k vám stále promlouvá apoštol Pavel: „Radujte se v Pánu, opět pravím, radujte se.“

JŠ

K výročí konce války

Náboženská obec CČSH a město Mnichovice si vás dovoluují pozvat na slavnostní bohoslužbu s ekumenickou účastí k 72. výročí ukončení 2. světové války, uctění památky židovských obětí a bojovníků květnového povstání.

Dne 4. května v 17 hodin v Husově sboru v Mnichovicích. Bohoslužbu za účasti duchovního Českobratrské církve evangelické bude sloužit pražský biskup CČSH David Tonzar. V rámci slavnosti zazní skladby B. Krola, W. A. Mozarta a A. Davise v podání lesních rohů. Vystoupí V. Dekoj a J. Hladík. **JB**

Mezinárodní setkání žen na Na Zderaze

Mezinárodní ekumenické setkání žen u příležitosti výročí Martina Luthera pořádá Ekumenické fórum křesťanských žen v ČR Praha 5. - 8. května v prostorách kostela sv. Václava Na Zderaze (Resslova 6, Praha 2), „**LUTERÁNSTVÍ V ČECHÁCH A NA SLOVENSKU**“

sobota 6. května (studijní den):

- 9,30 h – zahájení v sakristii kostela
- 10 h – přednáška s diskusí a projekcí: *Luther ve vztahu k české reformaci*; promítání: *Současné*

připomínky Martina Luthera ve Wittenbergu a Eislebenu

• 11 h – Promítání: „*Vyšívaná historie evanjelické církve na Slovensku*“

• 14 h – přednáška s diskusí a projekcí: *Conrad Cordatus a začátky reformace na Slovensku*

• 15 h – *Pop up monastery projekt EEFCW* – představení s promítáním

• 16 h – prezentace knihy: *Walter kard. Kasper: Martin Luther. Ekumenická perspektiva*, Vyšehrad 2017

neděle 7. května:

• 13,30 h – společná vycházka po Praze: „*Praha ve vztahu k Lutherovi*“. Odchod od kostela sv. Václava na Zderaze

• 17,30 h – koncert v kostele sv. Václava Na Zderaze: „*Hudba z doby Martina Luthera*“

• 18,30 h – závěrečné setkání na faře

O Pražském povstání v Nuslích

Zveme ke společné připomínce Pražského povstání a jeho významného velitele, bratra generála Františka Vejmelky. Setkání zahájí slovem o Pražském povstání i osobností bratra generála Vejmelky Mgr. Martin Jindra, od 18 h pak následuje koncert české hudby. **4. května od 17 h, Husův sbor, Praha 4 - Nusle, Tábořská 317/65. red**

Kostel sv. Mikuláše na Staroměstském náměstí

pondělí 1. 5. 2017, 20.00

PRAGUE BRASS ENSEMBLE

From Baroque to Jazz

J. S. BACH, A. DVOŘÁK, F. LISZT, G. GERSHWIN

úterý 2. 5. 2017, 17.00

Michal Hanzal – organ / varhany

František Bílek – trumpet / trubka

G. F. HÄNDEL, J. S. BACH, P. TIELEMANN, W. A. MOZART

středa 3. 5. 2017, 17.00

Bohumír Rabes – varhany

Hana Jonášová – soprán

L. VIERNE, G. F. HÄNDEL, W. A. MOZART, F. SCHUBERT

středa 3. 5. 2017, 20.00

VIVALDI ORCHESTRA PRAGA

A. VIVALDI, W. A. MOZART, N. PAGANINI

čtvrtek 4. 5. 2017, 17.00

ČVUT MIXED CHOIR PRAGUE

G. F. HÄNDEL, J. S. BACH, W. A. MOZART, A. DVOŘÁK

pátek 5. 5. 2017, 17.00

Josef Popelka – varhany

Vladimír Frank – housle

G. F. HÄNDEL, L. VAN BEETHOVEN, W. A. MOZART, A. CORELLI

pátek 5. 5. 2017, 20.00

CONSORTIUM PRAGENSE ORCHESTRA

J. S. BACH, A. VIVALDI, W. A. MOZART, N. PAGANINI

sobota 6. 5. 2017, 17.00

Josef Křička – varhany

Tomáš Jindra – bas

J. S. BACH, F. SCHUBERT, A. DVOŘÁK, G. VERDI

sobota 6. 5. 2017, 20.00

PRAGUE STRING ORCHESTRA

Adéla Vondráčková – housle

Vratislav Vlna – hoboj

W. A. MOZART, J. S. BACH, A. VIVALDI, A. DVOŘÁK

neděle 7. 5. 2017, 17.00

PRAŽSKÉ DECHOVÉ KVINTETO

W. A. MOZART, L. VAN BEETHOVEN, G. BIZET, J. HAYDN

neděle 7. 5. 2017, 20.00

CAMERATA PRAGENSE ORCHESTRA

Alžběta Barta – varhany

J. S. BACH, G. F. HÄNDEL, A. VIVALDI, W. A. MOZART

PRO DĚTI A MLÁDEŽ

Cesta do Emaus

Vypisujte písmenka z horní tabulky v pořadí daném spodní tabulkou.

R	Ř	V	N	Á	E	C	D	R	Y
Í	Ě	C	L	Ž	O	L	N	V	P
D	E	K	E	A	K	M	S	E	P
A	A	U	A	H	I	C	O	N	N
S	L	O	T	Á	M	L	Í	N	T
?	K	M	Ž	S	M	O	M	Á	A

11	19	47	7	53	16	33	12	49	25
56	37	1	43	26	45	21	28	41	4
24	34	27	14	50	6	38	57	20	55
44	5	40	32	17	42	13	2	52	15
10	51	18	46	29	9	39	48	31	36
60	23	30	3	35	58	22	54	8	59

(Řešení z minulého čísla: Nepochybuj.)

Jana Krajčírřiková

Český zápas

Týdeník Církve československé husitské

Vydává Ústřední rada Církve československé husitské, Wuchterlova 5, 160 00 Praha 6

Redakce: Vedoucí redaktorka ThDr. Klára Břeňová, redaktori: PhDr. Václav Drašnar, Mgr. Ervín Kukuczka, grafik: Milan Udržal; tel.: 220 398 107, e-mail: cesky.zapas@ccsh.cz

Redakce si vyhrazuje právo na úpravy a krácení příspěvků. Tisk: Grafotechna, distribuce: A.L.L. production s.r.o., Ve Žitbku 77, 193 00 Praha 9 - Horní Počernice

Předplatné: Mgr. J. Wendlíková, tel.: 220 398 117, e-mail: prodejna.blahoslav@ccsh.cz. Reklama: A.L.L. production, Call centrum - tel.: 840 306 090

MK ČR E 127 ISSN 0323-1321

koncert

TAMDOLETMA

12.5.2017 | 19:00

Místo: Husiti Břevnov
Adresa: Na Petynce 47a

Jak se k nám dostat?

Bus 180 a 184 [Kajetánka]
Tram 22 a 25 [Drinopol]

vstupné dobrovolné

Z ekumeny

EKUMENICKÉ BOHOSLUŽBY S ANGLIKÁNY

Ekumenické bohoslužby s večerí Páně, které budou sloužit reverend Keith Perkinson z anglikánské církve a Kamila Magdalena Lukasová z CČSH, proběhnou v našich sborech 7. května v Havličkově Brodč (od 9.30 h), Ledčí n. S. (od 15 h) a v Praze Na Zderaze (od 18.30 h). **KML**

SVĚTOVÁ RADA CÍRKVÍ ODSUZUJE ESKALACI KONFLIKTU V SYRII

V reakci na noční raketové útoky amerických sil na syrskou leteckou základnu generální tajemník Světové rady církvi (SRC) Rev. Dr. Olav Fykse Tveit vyzval všechny strany konfliktu, aby ukončily nepřátelské projevy a zavázaly se k mírovým jednáním v rámci mezinárodního práva. Raketové útoky ze strany USA byly zahájeny v reakci na bombardování připisované syrskému letectvu, při nichž byly použity chemické zbraně a zabity desítky civilistů v syrské provincii Idlib. „*Jak jsme už mnohokrát zdůraznili, situace v Sýrii nemá vojenské řešení*“, řekl Tveit. „*Jediná cesta k míru pro tuto zničenou zemi je prostřednictvím nenásilných akcí a mírového dialogu mezi stranami konfliktu. Jedno zlo – bombardování civilistů s použitím chemických zbraní – nelze napravit druhým – tj. dalším bombardováním*.“ Tveit již dříve vyzval Radu bezpečnosti OSN, aby ukončila beztržnost válčících stran vyšetřením jejich zločinů a přijetím opatření k zajištění toho, aby byly všechny zúčastněné strany povoleny k odpovědnosti.

KONFERENCE EVROPSKÝCH CÍRKVÍ (CEC): KVĚTNÁ NEDĚLE V KOPTSKÝCH KOSTELÍCH POZNAMENÁ VRAZEDNÝM NÁSILÍM

Smrtící bombové útoky na dva koptské pravoslavné kostely v Egyptě po sobě údajně zanechaly 44 mrtvých a mnoho desítek zraněných. Kostely po celé zemi a vlastně na celém světě byly o Květné neděli, kterou začíná Svatý týden, plné věřících. První útok se odehrál v kostele sv. Jiří v Tantě, velkoměstě ležícím mezi Káhirou a Alexandrií, kde si věřící s palmovými ratolestmi v rukou připomínali příchod Ježíše Krista do Jeruzaléma. O několik hodin později došlo k podobnému útoku v katedrále sv. Marka v Alexandrii, kde koptský papež Tavadros II. vedl liturgii. Církevní představitelé z celého světa útoky okamžitě odsoudili a nabídli egyptským církvím modlitby a slova podpory. Papež František připomněl oběti v modlitbách o Květné neděli po mši. SRC zareagovala výzvou k ochraně základního lidského práva projevoval své náboženské vyznání bohoslužbami a zachováváním obřadů. Generální tajemník SRC Olav Fykse Tveit poznamenal: „*Tváří v tvář této brutalitě musí lidské rodiny, všichni lidé víry a dobré vůle, stát při sobě a znovu se zavázat, že se budou vzájemně respektovat a pečovat o sebe, navzájem se chránit a předcházet podobnému násilí*.“ „*Egypt je jednou z biblických zemí, pozeňhanou přítomností našeho Pána*“, poznamenal generální tajemník CEC Heikki Huttunen. „*Koptští křesťané pobývají v této zemi, která je považována za jednu z kolébek lidské civilizace, nepřetržitě již skoro dvě tisíciletí. Mírové soužití a vzájemný respekt jsou součástí zkušenosti křesťanů i muslimů, kteří obývají stejné vesnice a města a obdělávají tatáž pole zavlažovaná Nílem*...“

Konference evropských církvi truchlí nad tragickou ztrátou životů během svátků a vyjadřuje soustrast Jeho Svatosti papeži Tavadrosovi II. a všem věřícím Koptské pravoslavné církve. Spolu s církvemi v Evropě a všemi lidmi dobré vůle se modlíme za své egyptské bratry a sestry v Kristu, kteří znají smrt a pronásledování pro svou víru již mnoho let.

Erin Greenová, koordinátorka komunikace Konference evropských církvi

